

จุลนิพนธ์

เรื่อง

การสำรวจทัศนคติในการใช้ยาแผนโบราณของประชาชน
ในกรุงเทพมหานคร
กรณีศึกษาเขตบางกอกน้อย

โดย

1. นศภ. จิตาภา   ฉัฐมะพรรณรังสี   841011
2. นศภ. ทิพย์วรรณ   มาวัฒนพงศ์   841044
3. นศภ. ธนาภร   ตั้งจิตรเจริญพร   841045

จุลนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต
ประจำภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2545
คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ชื่อจุดนิพนธ์ : การสำรวจทัศนคติในการใช้ยาแผนโบราณของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

กรณีศึกษาเขตบางกอกน้อย

ผู้วิจัย : นศภ.จิตาภา จัษฐมะพรรณรังสี 841011

นศภ.ทิพย์วรรณ มาวัฒนพงศ์ 841044

นศภ.ธนากร ตั้งจิตรเจริญพร 841045

อาจารย์ที่ปรึกษา : ภญ.ผศ.ดร.วัชรီ เลอमानกุล

ภก.ผศ.ดร.อุทัย โสธนะพันธุ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจทัศนคติต่อยาแผนโบราณของประชาชนในกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาเขตบางกอกน้อย โดยเก็บข้อมูลจากการใช้แบบสอบถาม สถิติเชิงพรรณนาที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การแจกแจงความถี่เป็นร้อยละ

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (53.6%) มีสถานะภาพโสด (70.5%) มีอายุในช่วง 21-30ปี (49.2%) ภาวะสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (59.5%) แบ่งเป็นกลุ่มผู้ที่ใช้ยาแผนโบราณ108คน (35.5%) และไม่ใช้ยาแผนโบราณ196คน (64.5%) เมื่อนำข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างมาหาความเกี่ยวข้องกับการใช้หรือไม่ใช้ยาแผนโบราณพบว่า ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน ด้านทัศนคติทั้งผู้ที่ใช้และไม่ใช้ยาแผนโบราณเห็นว่า ยาแผนโบราณมีความปลอดภัย สะอาด บรรจุภัณฑ์ทันสมัยน่าใช้ ลดการนำเข้ายาจากต่างประเทศ ราคาถูก และรักษาโรคที่ยาแผนปัจจุบันรักษาไม่ได้ ในส่วนของผู้ที่ตอบว่าใช้ยาแผนโบราณนั้น พบว่ารูปแบบยาใช้ภายในและภายนอกที่เลือกใช้มากที่สุดคือ ยาเม็ด (58.3%) และยาขี้ผึ้ง (53.7%) โรคตามระบบที่ใช้เพื่อบรรเทาอาการคือ โรคของระบบทางเดินอาหาร (33.6%) และฟ้าทะลายโจร (15.4%) ผลภายหลังจากใช้ยาแผนโบราณคือ มีอาการทุเลาลง (67.6%) ส่วนแหล่งที่ซื้อยาแผนโบราณมาใช้มากที่สุดคือ ร้านขายยาแผนปัจจุบัน (55.6%)

Senior Project : The Survey of Attitudes towards the use of Conventional medicines of people in Bangkok ; case study in Bangkok-noi Area.

By: Jidapa Chatmapanrangsee 841011

Tippawan Mawadtanapong 841044

Thanapon Tangchidchareonpon 841045

Advisor: Watcharee Leurmarnkul

Uhtai Sotanaphun

Abstract

The purpose of this study was to determine attitudes towards the use of conventional medicines of people in Bangkok : case study in Bangkok-noi area. The data had been collected by questionnaire. Descriptive statistics were classified by frequency.

The results of this study showed that the most samples were females (53.3%), single status (70.5%), the ages of between 21 and 30 years (49.2%) and they had moderate health status (59.5%). The samples divided into two groups; 108 users (35.5%) and 196 non-user (64.5%). The demographic informations of user groups have no significant relation with decision for whether or not to use conventional medicines. With respect to the attitudes, either users or non-users agreed with the conventional medicines were safety, clean, good packaging, cheap and decrease expense from foreign. For the users, the most of them chose to use tablets for internal dosage form (58.3%). In contrast, ointment was chose to use external dosage form (53.7%). Most of symptoms that they used conventional medicines were gastrointestinal system (33.6%). Andrographis was used the most for relieve that symptoms (15.4%). After using, the most of users got better (67.6%) and were bought the most conventional medicines in modern medicine pharmacies (55.6%).